

ROLNICZY. HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

№ 34

Dnia 27 Sierpnia 1885 roku.

15 (27) Sierpnia 1885 r.

Warzywnictwo połączone z hodowlą drobiu.

Dobra rada! rzeczy nie jeden rolnik. Dziękuję! Stawienie dwóch nowych pijawek na mojej kieszeni. Zbyteczna skromność! Dla czego tylko hodowla kur dla złotych jajek i hodowla wczesnego groszku zielonego? Czy nie lepiej od razu hodowlę bażantów i aranasów? Czytajmy jednak dla zyskania jednego dowodu więcej, jak papier i czernidło nadużywane bywają.

Na powyższy zarzut odpowiada się: Mimo niewdzięczności hodowli drobiu i warzyw istnieje jedna i druga w mniejszym lub większym rozmiarze w każdym gospodarstwie jako nieuniknione zło. Skoro są potrzebne, należy je uczynić wdzięczniejszymi przez powiększenie ich rozmiaru, dla zmniejszenia stosunkowego ilości pracy, albo wybrać dla swojej miejscowości ten tylko rodzaj warzywnictwa i drobiu, który się opłaca, a każdy inny wykluczyć z gospodarstwa swego. Błędem jest hodowanie w swoim gospodarstwie wszystkiego po trosze na swoją potrzebę, jak gdybyśmy żyli samotnie i daleko od targów, gdzie sprzedawamy te moje płody, które się u mnie taniej niż u innych darzą, mogą u niektórych innych tanio na moją potrzebę kupić, których własna hodowla przypadłaby mi za drego.

Zyskowność hodowli warzyw leży: 1) w umiejętności hodowania doskonałych. Takimi są prędko i bujnie wyrosłe, w należytym czasie zasiane, sadzone i zebrane; 2) w umiejętności dożytych korzystania z ich odpadków; 3) w umiejętności uczynienia je zdawnymi do dalekiego przewozu i do przechowania w dobrym stanie z pory kiedy są w nadmiarze na porę, kiedy popyt na nie jest większy niż ofiarowanie ich na sprzedaż.

Hodowla każdego drobiu kosztuje tém mniej im więcej on sam własnym staraniem znajduje sobie swoją karmę, i im mniej dla obsłużenia go trzeba się odrywać od robót niewątpliwie korzystnych i wdzięcznych. Np. gęsi, które się pasą bez dozoru, bo w miejscu zamkniętym, przypadają taniej niż mające osobnego pastucha; króliki żywione przeważnie pielonką plantacji warzyw, żyją taniej niż drób karmiony przez lato siekanką warzyw i otrębami.

Większa część ogrodów wiejskich czyni za mało lub przynosi straty zamiast zysków, bo ogrody te są bez ładu zarazem kwiatowemi, owocowemi i warzywnemi. Warzywa potrzebują wiele wody, nawozu i światła. Niepodlewane chybają pod względem jakości i ilości, są karłowate, twarde i niesmaczne. Rosnąc blisko drzew doznają cieniu. Podlewanie za mało nie znaczy nic, a do drzew doznają cieniu. Podlewanie za dużo dla drzew, rosnących mięstatecznie dla warzyw, bywa szkodliwe dla drzew, rosnących mięstatecznie dla warzyw, bywa szkodliwe dla drzew, rosnących mięstatecznie dla warzyw. Nawóz, użyty pod warzywa w ilości niedostatecznej do bujnego ich wzrostu, jest stracony. Dla warzyw trzeba rolę dobrze nawozić, albo zrzec się hodowli warzyw. Wielka część robotników ogrodniczych, zawiadujących ogrodami wiejskimi zna się mniej na ogrodnictwie niż wiele włóścianek, zarobkujących mlekiem swych krów i warzywami, wytworzonymi na kilkunastu zagonach swęj zagrody.

Ogrodników zdolnych teraz nie brakuje. Rzeczywiście o-

grodnikowi można dwa razy tyle zapłacić co partaczowi, i należy mu dać tantjeme, aby się z miejscowością obeznał, polubił ją i widział swą przyszłość w czynieniu swęj pracy coraz pożyteczniejszą dla przedsiębiorcy, któremu służy i coraz korzystniejszą dla siebie samego.

Ogród warzywny nie potrzebuje być rzeczą wygody miejscowej. Celem ogrodu warzywnego jest dochód większy niż z niwy zbożowej, lub pastwnej. Drzewami i krzewami owocowemi korzysta się z nieużytków, trudnych lub niemożliwych do uprawienia pługiem. Każdy osiągnięty niemi dochód czysty, jest uzupełnieniem gospodarstwa. Warzywa natomiast potrzebują roli ornej, pobliza wody i budynków gospodarczych, aby je mieć pod okiem. Te wymagania swoje i wymagania wielkiej ilości pracy ręcznej, ciepła, światła, wody, nawozu, siły pociągowej i zdolności ogrodniczej powinny nagradzać dochodem ogólnym, czyli brutto 200 do 400 rubli z morga. Rzeczą właściciela plantacji warzywnęj i ogrodnika jest z takiego dochodu ogólnego zyskać dostateczny dochód czysty.

Gatunki warzyw, mające być hodowanemi, zależą przede wszystkim od targów, na których sprzedawane być mają. Wszystkie inne okoliczności są podrzędnymi w obec pokupu. Niedostatki wedy do podlewania plantacji można zaradzić zrobieniem potrzebnej ilości studzien, skierowaniem płynącej wody poblizkiej i pompowaniem jej za pomocą wiatraka. Rolę jałową można nawozem przemienić w urodzajną, bagnistą osuszyć rowami i drenami, niedostatek nawozu miejscowego nagrodzić sobie robieniem półsuchego kompostu w mieście, do którego się warzywa wywozi. Różne niedostatki można usunąć i opanować, ale do targu trzeba się całkowicie dotąd zastosować, dokąd się doskonałością i taniością swoich płodów nie zdobędzie więcej, albo lepszych miejsc zbytu.

Obeznawszy się z rodzajem i ilością warzyw, sprzedanych korzystnie na najdogodniejszych sobie targach, trzeba się urządzić gospodarnie do doskonałej hodowli dotyczących się warzyw. Większa część warzyw jest towarem dojrzałym po trzech miesiącach swego wzrostu. Chcąc ile możności korzystać z roli, nawozu, ciepła, światła, narzędzi i wszystkiego co stale do przedsiębiorstwa w mowie będącego należy, trzeba warzywnictwo osobnym przedsiębiorstwem uczynić i przeznaczyć mu oddzielne księgi rachunkowe. Przez łatwość, z jaką hodowla drobiu łączy się z warzywnictwem, najwłaściwszym zawiadowcą warzywnictwa połączonego z hodowlą drobiu jest w gospodarstwach folwarcznych gospodarna kobieta. Im gospodarstwo rolne mniejsze jest, i mniej przeważa wielkością swoją nad warzywnictwem, tém więcej może warzywnictwo należeć do gospodarstwa zbożowego i pastwonego.

Drobiem są wszystkie drobne zwierzęta rolnicze, bez względu czy są wodne czy lądowe, ssące, ptaki, ryby czy owady. Zwierzęta rolnicze, które w dorosłym stanie nie ważą więcej niż 20 funtów są drobiem.

Czém się łączy hodowla drobiu z warzywnictwem? W hodowli drobiu chodzi o karmę darmo. Jeżeli warzywnictwo drobiowi jednę część karmy jemu potrzebują zupełnie darmo dać może, a w odpadkach swoich daje drugą taką, którejby nie zjadły inne zwierzęta rolnicze, albo nie zjadłyby bez przerobienia jej wielką pracą, to hodowla drobiu łączy się z warzywnictwem lepiej niż hodowla świń, kóz i bydła.

Do czyszczenia ogrodu z żyłatek szkodliwych roślinom (owa-

dów i ślimaków) nadają się kaczki najlepiej. O wiele mniej zdawnymi są indyki, a najmniej kury. Chwasty i niejadalne części warzyw są karmą lepszą dla królików niż dla świń, kóz i bydła. Byle nie były trującymi, mogą być wszystkie chwasty użyte na karmę dla królików. Mniej smaczne dla nich stają się smacznymi przez zaprawienie ich siekanki otrębami i srota zbożową.

Króliki pospolite są ładajaki i wcale niepokupne. Ich mięso jest podrzędnego smaku, ich skóra jest słaba, za gruba do użycia zamiast pęcherza, a za słaba do użytków introligatorskich, lub razem z jej sierścią do użytków kuśnierskich. Sierść królików pospolitych jest podrzędna pilśnią kapelusniczą. Użyteczniejszymi są króliki jakiegokolwiek rasy, żyjące pod gołym niebem w dostatku karmy. Ich skóra jest grubsza i mocniejsza, sierść gęstsza i mięso smaczniejsze. Króliki żyjące wiele pod gołym niebem, a mające dostatek dobrego żeru, byłyby pokupne z powodu ich skóry, sierści i mięsa.

Kaczki i króliki winny być utrzymane w chlewach przenośnych, ważących każdy kilkadziesiąt do stu centnarów. Jeden i drugi ten rodzaj drobiu może być utrzymywany w wielkich i szczelnych klatkach przenośnych. Oddzieliwszy płotem przeałożnym z prętów drewnianych, drutem połączonych, część plantacji warzywniej dla kaczek, aby ją oczyścić z niepotrzebnych żyłatek, mogą w niej kaczki bez dozoru korzystać z tego żeru darmego i zamiast szkodzić plantacji być jej pomocnymi. Króliki mogą w ten sam sposób korzystać w porze bezroślinnej z resztek roślinnych pozostałych po jesiennym zbiorze warzyw. Jeżeli ich klatka znajduje się w obrębie, który płotem przenośnym jest otoczony, nie przejdą tego obrębu, a w niebezpieczeństwie uciekną do swojej klatki. Króliki wielkiej rasy francuskiej mnożą się bez jam, są dwa razy większe od królików pospolitych i angorskich. Z angorskimi dają płodne młode i czynią łatwem wychowanie rasy wielkiej, a długosierstnej jak angorska.

Odchody królików i kaczek użyte do kompostu powiększają znacznie jego wartość.

Rola najwłaściwszą dla warzyw jest wilgotna. Przekopanie jej sposobem regulówki jest niezbędne.

Sad warzywny nie może być równy, ale dobrze jest, jeżeli większość grzędów ma takie położenie, że może być zalana i woda puszczona obficie na jeden koniec grzędy ani nie spada swem ciężeniem na drugi koniec grzędy ani na bok. Małe nierówności lepiej jest zrównać niż żałować nakładu na to. Przez regulówkę powinna rola sadu warzywnego doznać oczyszczenia z drzew, krzaków, pieńków i kamieni.

Ogród warzywny powinien być dotąd najmniej trzy razy w roku pielony, t. j. raz na wiosnę, drugi raz w lecie, a trzeci w jesieni, dopóki nie jest dosyć od chwastów uwolniony. Na wiosnę trzeba pielć, aby rośliny hodowane nie doznawały tłumienia od chwastów. W lecie trzeba pielć, aby chwasty nie suszyły roli, a w jesieni, aby się chwasty nie zasiewały.

Bez inspektów jest niemożliwa hodowla warzyw wczesnych i owoców należących do warzywnictwa, np. wszystkich owoców dyniowatych (ogórki, dynie, arbuzy, melony).

Prócz inspektów należy do zupełności warzywnictwa suszarnia doskonała. Taką jest suszarnia pomysłu Aldea'a. Suszarnia sprowadzona z Eimsbittel-Hamburg od Filler'a, kosztuje z kursem pieniędzy, przewozem, cłem, ustawieniem na murze, murem i deskami około 2000 rubli. Suszarnia sama na miejscu, to jest w Hamburgu około połowy tego. Wydatek ten jest tylko na pozor wielkim. Suszenie tym przyrządem owoców, warzyw i t. p. przedmiotów jest zyskowne, szybkie i tanie. Wsuszenie kilku centnarów owoców daje jeden centnar suszu lepszego od każdego innego, a kosztuje 2½ kopiejek. Suszarnia ta dostarcza dziennie 30 do 40 centnarów suszu. Mogąc służyć cały rok i do suszenia bardzo różnych przedmiotów opłaca się nawet w tych sadach owocowych i warzywnych, które własnych płodów do suszenia mają zaledwie jedną dziesiątą część tego co nią wysuszyć można. Prócz owoców i warzyw można suszyć nią chmiel, mąkę, zboże, tytoń i t. d.

Nakoniec trzeba do warzywnictwa umiejętności i przyrządów do robienia konserw warzywnych. Z wyjątkiem kiszonych ogórków i kapusty, tudzież korniszonów octem zaprawionych jest

ten przemysł u nas nieznan. Trzeba się z nim obeznac, bo warzywa suszone i konserwowane mają nawet między nami odbyć zapewniony. Np. suszony groszek cukrowy. Przemysł ten ma wielką przyszłość.

Nawet warzywnictwo tak pierwotne jak się praktykuje u włościan w niektórych wsiach nadrzecznych w Galicyi i nadwiślańskich w Królestwie Polskiem, jest wdzigane. Nie podlega wątpliwości, że nasze warunki targowe i rolnie różnią się za mało od niemieckich, aby warzywnictwo nie mogło być u nas tak korzystne, jak jest w Niemczech. Artykułem dziennikarskim można na ten zarobek zwrócić uwagę, ale do uwydatnienia całej jego wartości nie może starczyć 200 ani 300 wierszy. Sprawa warzywnictwa jest godna opracowania jej przedewszystkiem pod względem gospodarczym. Ogrodnicza jej strona jest doskonale dobrym ogrodnikom naszym znana. Gospodarcza natomiast podług dzisiejszego jej stanu jest zupełnie zaniedbana. Dotąd nie zdarzyło mi się znaleźć książkę, rozprawę, lub artykuł wyświecające jak należy w polskim języku gospodarzą stronę warzywnictwa.

W sprawie pszczelnictwa.

Otrzymałem z prośbą o zamieszczenie następujące wyrazy:

Wiadomo, że w ostatnich latach wiele osób tak w Królestwie jak w Cesarstwie wzięło się do hodowli pszczół, a produkcja miodu zwiększyła się o tyle, że możemy obejść się już bez dowozu z zagranicy. Wszystko to jednak co dotychczas zostało w pszczelnictwie poczynionem jest jeszcze zbyt mikroskopijnem w porównaniu do obszarów naszej gleby pokrytej pożytecznymi dla pszczół roślinami. Chociaż istnieją już tysiące pasiek, a znacznie więcej zakłada się i projektuje, jednak zaledwie dziesiąta część prowadzona jest mniej lub więcej prawidłowo i jaką taką korzyść właścicielom swym przynosi. Reszta pozostaje w zaniedbaniu z powodu braku znajomości rzeczy. Największą krzywdę wyrządzają pszczelarstwu przedsiębiorcy niekompetentni w tym fachu, których liczba ciągle wzrasta szczególnie w tym roku przy gorączkowym usposobieniu wielu osób chcących posiadać pasieki. Nieustannie otrzymujemy wiadomości o nieudanych operacjach pszczelarskich, a winowajcami są ludzie mieniący się pszczelarzami jakoby w muzeum wykwalifikowanymi. Zapewne tylko z muzeum rozleciało się po świecie dość pszczelarzy i pszczelarek uzdolnionych, ale przecie tym udzielone zostały świadectwa przez komisję egzaminacyjną podpisane, kto zatem podobnej kwalifikacji nie przedstawia, nie może być uważany za pszczelarza z muzeum. U nas corocznie przybywa na naukę dość osób, z których zawsze pewien procent zmuszeni jesteśmy zwolnić, a nawet niewpuszczać do zakładu, gdyż trafiają się ludzie lekkomyślni niedający żadnej gwarancji rzetelnego zachowania się. Jak teraz okazuje się, tacy to najwięcej podszywając się pod firmę muzeum robią nadużycia. Niechże łatwowierni mają się na baczności, bo kilkodniowy ani miesięczny pobyt nie może dawać żadnej kwalifikacji, a kto się chwali, że był u nas, a nie przedstawia legalnego dowodu, musi być albo niedouczkiem albo niegodnym zaufania. Niedawno np. wydalonych zostało z warsztatów muzeum kilku rzemieślników za kilkakrotne nadużycie zaufania i ci ogłaszają się po pismach o swoim uzdolnieniu i o możliwości dostarczania różnych przedmiotów pszczelarskich. Wyrabiać dobrych i tanich rzeczy nikomu nie wzbraniamy, choć pomysł ich do nas należy, ale nie możemy zamilczeć gdy spotykamy rozsyłane niedokładne często naśladownictwo uli i różnych przyborów pszczelarskich, które psują system właściwego gospodarstwa pasiecznego. Żeby pszczelnictwo u nas rozwinęło się należycie, to koniecznością jest, aby wszyscy co chcą zakładać pasieki a mało są obeznani, nie dawali się w błąd wprowadzać byle komu. Informację otrzymać nie jest trudno, a przypatrywać się jest koniecznym temu co już w praktyce zostało korzystnie zastosowanem.

W ciągu lat trzydziestu po kilkakroć usiłowania podniesienia pszczelnictwa spełzły na niczym, głównie dla tego, że pozostawało ono zwykle w rękach ludzi mało oświeconych i niedoświadczonych starców. Tysiące bajek podawane za wyniki praktycznego doświadczenia tamowały postęp. Jeżeli więc teraz wzięli się już do hodowli pszczół ludzie intelligentni powinni być stróżami prawdy, a ukrócić się spekulacje, które szkodliwie wpływają na dalszy rozwój pszczelnictwa.

K. L.

ROZMAITOŚCI.

Z Kijowa piszą do *Kraju* co następuje: W kraju tutejszym nie pamiętają takich upałów, jakie nastąpiły obecnie. Gorąco dochodzi do 40 stopni Réaumur. W części objaśnia to przechodzące od czasu do czasu szalone burze z gradem, które trafiając na zboże już dojrzałe, zostawiają po sobie ślady zniszczenia. Dotychczas najwięcej szkody wyrządził grad na Wołyniu. Ten tylko, co widział skutki gradobicia, może mieć wyobrażenie o tem, jakim nieszczęściem są one dla gospodarzy wiejskich, osobliwie włościan. Jedynym ratunkiem, możebnym w danym razie, mogłaby być assekuracja, ale do tego bardzo mało ochoty widzimy nawet u obywateli tutejszych. Niepopularność taka assekuracji od gradobicia zgubną jest dla wielu. Już w 50-tych latach, podług wiadomości zebranych przez ministerium spraw wewnętrznych, ze wszystkich gubernij rosyjskich najwięcej ulegały gradobiciu gubernia podolska, kijowska i wołyńska. Ze stosunek ten nie zmienił się po dziś dzień, wykazuje to „Towarzystwo wzajemnego ubezpieczenia od gradobicia,” które powstało w r. 1877 w Moskwie, wyznaczyło wysokość premii dla gubernij tutejszych 1,75% od summy assekuracyjnej, lecz już bardzo prędko potem, mianowicie w r. 1880, przekonawszy się, iż najwięcej strat ponosi w tych guberniach, podniosło wysokość premii prawie w dwójnasób, mianowicie dla gub. wołyńskiej 2,38%, dla podolskiej 2,35%, kijowskiej 2,21%. Włościanie nigdy nie ubezpieczają swych zasiewów i naturalnie najwięcej na tem cierpią. Wątpimy, aby w danym razie mogło wiele dopomóc ubezpieczenie obowiązkowe. Prawdopodobnie nastąpiłoby to samo, co i przy ubezpieczeniu obowiązkowym od ognia, t. j. assekurowanoby się na summy możebnie najmniejsze, w skutek czego w razie nieszczęścia, wynagrodzenie byłoby prawie żadnym. Częste pożary jednakże wciąż trafiają w tym względzie do umysłów włościan: dają to widzieć wiadomości o stanie ubezpieczeń, a obowiązkowego od ognia budynków wiejskich w gubernii kijowskiej od czasu zaprowadzenia tego ubezpieczenia, t. j. od r. 1867 do 1884 włącznie. Podług tych wiadomości widzimy, iż w latach 1868—69 i 70 liczba budynków ubezpieczonych stale wynosiła 190 kamiennych i 293,100 drewnianych; od tego czasu cyfry te zaczynają się znacznie powiększać z rokiem każdym i w r. 1884 liczba budynków kamiennych doszła 307, drewnianych 405,375. Wartość ich rzeczywista, oznaczoną została na 69,662,114 rub. Wartość zaś assekuracyjna tylko na 21,532,533 rub. Różnica tem się objaśnia, najpierw, iż włościanie ubezpieczają się na summy minimalną, powtóre zaś, że według ustawy ubezpieczenia obowiązkowego, minimum summy assekuracyjnej stanowi 24 rs. dla domów murowanych i 15 dla drewnianych, maximum zaś 400 rs. dla murowanych i 250 rs. dla drewnianych. Od roku 1881 summa maksymalna powiększona została w dwójnasób, mianowicie do 800 i 500 rub. Summa podatku assekuracyjnego stanowiła w 1868 r. 108,666 rub., za w 1884 roku 238,322 rub. W r. 1868 wypłacono za straty od pożarów 9062 r. 91 kop., w 1884 r. 122,891 rub. 79 kop. Pożarów w r. 1884 było 1016. Prócz ubezpieczenia obowiązkowego, od r. 1881 wprowadzonym zostało i ubezpieczenie dobrowolne, które się jednak rozwija słabo: w r. 1884 ubezpieczonych w nim budynków było 8 murowanych i 706 drewnianych za summy 719,546 rubli, lubo i tu wartość rzeczywista ubezpieczonych domów wynosi 1,153,276 rubli. Niewieleby zatem korzyści obiecywać mogło ubezpieczenie

obowiązkowe od gradobicia. Natomiast „Towarzystwo wzajemnego ubezpieczenia od gradobicia” prędkiejby celu dopięło, wpływając na włościan i propagując się przez agentów miejscowych, jakimi mogliby być nauczyciele wiejscy, popi i w ogólności światlejsza część wsi.

Sprawozdania tygodniowe

Bank Kredytowy Donimirski, Kalkstein, Łyskowski i Sp. w Toruniu.

Toruń dnia 19 sierpnia 1885 r.

Usposobienie zniżkowe. Powietrze pochmurne.

Płacono za 1000 kilogramów.

Pszenica transito	115—133 fun.	115—135 Mrk.
krajowa pstra	120—128 "	135—145 "
krajowa "	126—131 "	145—148 "
" jasna	120—126 "	145—150 "
" wyborowa	126—133 "	150—152 "
Żyto transito	115—128 "	85—95 "
" krajowe	115—122 "	110—118 "
" "	123—130 "	120—123 "
Jęczmień tranzito		100—120 "
" krajowy		110—125 "
Owies rosyjski		110—120 "
" krajowy		115—130 "
Groch na paszę		110—115 "
" kuchenny		120—140 "
" Victoria		140—160 "
Rzepak grubo ziarnisty		185—205 "
Rzepak		180—200 "
Zubin niebieski		50—75 "
Zubin złoty		40—70 "
Wyka czarna		70—100 "
Kuch rzepakowy		4,50—5,00 "
Kuch lniany		6,00—6,50 "
Otręby pszenne		3,20—3,40 "
Otręby żytaie		3,80—4,00 "
Koniczyna czerwona za centnar		15—37 "
" biała		20—57 "
Tymotka		12—18 "

W Hamburgu płacono przy słabym usposobieniu za okowitę kartoflaną bez beczki marek 28½

w beczkach tel quel	29¼	eo odpowiada franko Aleksandrowo po potrąceniu wszelkich kosztów i wartości becz. za wiadro 80 %.	kop. } przy kursie 202
łącznie beczek kontrak. na sierpień	32¾		
na sierpień-wrzesień	32¾		
na wrzesień-paździer.	32¾		
na październik-listopad	32¼		
na listopad-grudzień	32¼		
		0,85	
		0,85	
		0,84	
		0,84	

Gdańsk dnia 22 sierpnia 1885 r.

Pogoda w minionym tygodniu była słotną przy zimnej temperaturze i ani jednego dnia nie obeszło się bez deszczu. Wiatr po większej części z południa i północno-wschodni.

W Nowym-Yorku ceny pszenicy były chwiałne i znacznie spadły, ostatecznie bowiem notowano loco 94 ct., zamiast 99½ ct. przed ośmiu dniami. Na październik 96¾ ct. zamiast 1 d. 2 ct. Dwozy nowiej pszenicy są tam już bardzo obfite i takowe w obecnych cenach zapasów przeszłorocznego zboża działają na obniżenie obecnych cen. Zapasy kontrolowane wzrosły w tym tygodniu ponownie o 1,300,000 buszli i wynoszą obecnie 40,400,000 buszli pszenicy. Do Europy wywieziono z atlantyckich portów Ameryki północnej:

Do Anglii 86,000 kw. przed tygod. 45,000 kw.
 Do Francji 14,000 kw.
 Do innych krajów Europy 32,000 kw. „ 8,000 kw.
 Z Kalifornii do Anglii 14,000 kw. „ 8,000 kw.

W zeszłym roku o tymże czasie cena pszenicy w Nowym-Yorku była 90½ ct., na październik 92¼, ct., zapasy kontrolowane wynosiły tylko 18,650,000 buszli, wywieziono do Europy 346,000 kw. pszenicy a mąkę notowano 3 d. 35 ct. Cyfry tegorocznego zbioru pszenicy jarój i ozimój w Ameryce podają rozmaicie, wszystkie jednak wiadomości w tém się zgadzają, iż wypadek żniwnietylko jest mniejszy od zeszłorocznego, ale w przecięciu i od rezultatów z ostatnich pięciu lat. W Anglii pogoda była zmienna, żniwem nieprzyjazna. O gatunku tegorocznej angielskiej pszenicy odzywają się tam z niezadowolaniem i ganią próby ziarna okazywane na rynkach, ale przytém nie należy spuszczać z uwagi ogromnych zapasów, wszędzie nagromadzonych, z którymi w Europie przystąpiono do nowego zbioru pszenicy. Dowiedziono w zeszłym tygodniu pszenicy angielskiej 37,600 kwr. po cenie przeciętnej 33 sh. 1 d., w obec 38,070 kwr. po cenie przeciętnej 33 sh. 6 d. przed tygodniem i w obec 27,527 kwr. po cenie przeciętnej 33 sh. 2 d. w odpowiednim tygodniu 1884 r. Import zaś wynosił 1,610,990 ctr. pszenicy, 241,242 ctr. mąki, w obec 1,253,377 ctr. pszenicy, 158,581 ctr. mąki, przed ośmiu dniami i w obec 1,800,483 ctr. pszenicy, 285,422 ctr. mąki, równocześnie w roku zeszłym. Na rynkach angielskich usposobienie w tym tygodniu było słabe i ceny pszenicy niższe przedewszystkiem, trwa tam od niejakiego czasu brak wszelkiego popytu, nie tylko na towar miejscowy, ale i na nadechodzące ładunki pszenicy, z których w tym tygodniu większa ilość przybyła. Właściciele ostatnich pretendowali na nominalne ceny, w rzadkich atoli wypadkach sprzedaż przyszedł do skutku, a i w tych jakie miały miejsce musiano tanić skutecznie. Po wzięciu na skład 16 ładunków pszenicy, pozostało jeszcze 20-go b. m. niesprzedanych, a rachując do 13-go b. m. płynęło do portów angielskich 1,623,000 kwr. pszenicy, w obec 1,893,000 kw. pszenicy przed ośmiu dniami i w obec 1,576,000 kw. pszenicy równocześnie 1884 r.

Z Londynu donoszono w poniedziałek tego tygodnia: wszystkie gatunki zboża spokojnie, pszenica angielska ospale 1 sh. niżej, obca ¼ do 1 sh. taniiej, aniżeli przed tygodniem; na ładunki przybyłe nie ma nabywców. Owies chętniej zbywany, jęczmień ¼ sh. niżej; ze środy: wszystkie gatunki zboża spokojnie, bardzo ospale, bez zmiany. Pszenicy obcej dowieziono w zeszłym tygodniu 92,532 kwr. w obec 76,171 kw. przed tygodniem. Liwepol z wtorku: pszenica 1 do 2 taniiej, mąka bez popytu. Hull: pszenica bez popytu, chętniej zbywana. Leith ze środy: obroty zbożowe zaniedbane, tendencya zniżkowa. We Francji ceny pszenicy niższe, w Paryżu mąka i pszenica taniiej. W Belgii usposobienie bardzo słabe, ceny pszenicy i żyta niższe. W Hollandyi w tym tygodniu pszenica spadła o 6 guldenów, żyto o 2 guld. W prowincjach nadreńskich i w Austro-Węgrzech tendencya była zniżkowa, w Berlinie zaś po wielu zmianach na pszenicę utrzymały się przedtygodniowe ceny, na żyto jednak spadły o 3 marki na tonnie. Nasz rynek, co do handlu pszenicy również i w tym tygodniu nie zmienił swego biernego i ospałego usposobienia, przeciwnie ziarno krajowe spadło w cenie o 5 mr. na tonnie, dowozy bowiem nowej pszenicy były w tym tygodniu, jeżeli niezbyt wielkie, to w każdym razie dość obfite, aby przewyższyć zapotrzebowanie konsumcyi, która przy obecnych stosunkach celnych jest jedynym odbiorcą produkcji krajowej. Dowozy pszenicy tranzytowej są wciąż jeszcze bardzo małe i dla tego ceny na dobre gatunki téj utrzymują się. Całotygodniowy obrót ograniczył się na 700 ton. Zagranica po dawnemu mało wykazuje interesu dla naszego wywozu pszenicy. Płacono za krajową letnią 132 fun. 150, łagodną czerwoną 124 f. 148, czerwoną 126 f. 145, szaro-czerwoną 129 f. 149, szklistą śnieżystą 124 f. 142, pstrą 125, 130 f. 145, pstrą obsadzoną 126 f. 147½, dobrą pstrą 130 f. 151, jasno-pstrą 126/7 f. 160, 127/8 f. 152, wysoko pstrą szklistą 132 f. 162, 163, wreszcie 133 f. 161, szklistą 129 f. 152, wysoko pstrą trochę śnieżystą 131/2 f. 185, wysoko pstrą 126 do 130/1 fun.

154, 156, białą 125, 127/8 f. 155, starą jasno-pstrą 128 f. 160, wysoko pstrą 129 f. 162, polską tranzyt jasną śnieżystą 124/5 f. 138, jasną wilgotną 125/6 f. 139, jasno-pstrą 127 fun. 142, 143, wysoko pstrą 128 f. 143, 130 f. 146, białą 125 f. 144, starą jasno-pstrą 124/5 f. 145, ruską tranzyt czerwoną chorą 122/3 fun. 122, jasną chorą 122 f. 122, pstrą śnieżystą chorą 122 fun. 123, chorą obsadzoną 120, 121 f. 128, 129, szaro-szklistą 124 f. 136, czerwoną 130, 133 f. 138, 141, łagodnie czerwoną 127 fun. 132, czerwono-pstrą 129/30 f. 122, dobrą pstrą 128/9 fun. 144, jasną szczupłą 126/7 f. 142, jasną wilgotną chorą 121 fun. 127, jasną niezupełnie zdrową 126 f. 142, jasno-pstrą 126/7 f. 140, 130 f. 145, 148, jasno-pstrą 131 f. 148, wysoko pstrą szklistą 132 fun. 147. Pud 110=118 kop. Termina tranzyt na wrzesień-październik 140½, 140, 139, 138½, 139, 138, 137½, 138½, 139 płacono, na październik-listopad 142, 141½, 141, 139, 140, płac. ostatecznie 140½ żądano, 140 ofiar., na listopad-grudzień 141, 142 płac. ostatecznie 142½, żąd. 142, ofiar. na kwiecień-maj 150, 149, 140½, 148 płac.

Żyto w tym tygodniu nieco słabiej, sprzedano jednak w ogóle 460 ton i płacono za 120 fun. za krajowe 124, chore 122, wilgotne 119, polskie tranzyt według gatunku 102, 103½, poślednie 101, ruskie tranzyt 104 mr. za tonnę. Pud 81=84 kop. Termina na wrzesień-październik krajowe 125 żąd., dolnopolskie 104 żąd., 103 ofiar., tranzyt 103½, 103 płac., na październik-listopad krajowe 127½ płac.

Jęczmień, mały obrót, krajowy duży 101, 104 f. 110, 105, do 107 f. 110 do 115, 110 f. 115, 110/111 f. 126, mały 102 fun. 103, 103 f. 111, 105 f. 112, złoty 100 f. 105, ruski tranzyt 107 fun. obsadzony 90, ordynarny pastewny 100 f. 75 mr. za tonnę. Pud 60=73 kop.

Otręby pszenne loco ruskie z rewersem cienkie 3,50, 3,60, średnie 3,75, 3,85, ekstra grube 4,05 mr. za centnar. Pud 56 kop. Lnica ruska tranzyt 186, 187, poślednia 175 mr. za tonnę. Rzepik zimowy loco dosyć stale i przy małym dowozie sprzedawano krajowy jak i ruski, i polski tranzyt 192 mr. za tonnę, pośledni 175. Pud 140=155 kop.

Rzepak zimowy spadł wczoraj w cenie o 2 do 3 mr. na tonnie i płacono za krajowy 192, wilgotny 177, 182, 185, 186, 189 mr. za tonnę. Pud 143=157 kop.

Okowita loco bez obrotów ostatecznie 42 mr. za 10,000 litrów % ofiarowano.

Ostatnie kursa berlińskie: banknoty austriackie 163,25 rosyjskie 202,20. Kr. ter. weks. Warsz. 201,90.

Sobota dnia 22 sierpnia.

Pszenica loco przy średniem zaofiarowaniu otrzymywała dzisiaj pełne ceny, szczególniej lepsze gatunki, obrót jednak wynosił tylko 130 ton. Płacono za krajową jasno-pstrą śnieżystą 124 f. 148, wysoko pstrą 129/0 f. 131, 155, polską tranzyt śnieżystą 128 f. 127, 121, jasną obsadzoną żytem 122 f. 132, wysoko pstrą 129 f. 146, ruską tranzyt czerwono-pstrą chorą 125 f. 128, jasną chorą 126 f. 143, szklistą chorą 128/9 f. 135, 145, wysoko pstrą 129/0 f. 146 mr. za tonnę. Termina tranzyt na wrzesień-październik 139½ płac., październik-listopad 141½ żąd., 141 ofiar., listopad-grudzień 143 żąd., 142½ ofiar., kwiecień-maj 149 żąd., 148½ ofiar. Cena regulacyjna 140.

Żyto loco stale, sprzedano 140 ton. Płacono za 120 f. krajowe 124½, wilgotne 118, 120, 122, polskie tranzyt według gatunku 100, 101, 102, ciężkie 103 marek za tonnę. Termina na wrzesień-październik krajowe 125 żąd., dolnopolskie 103½ żądano, tranzyt 102½ ofiar. Cena regulacyjna 126, dolnopolskie 103, tranzyt 103.

Jęczmień loco spokojnie, krajowy mały złoty 105 fun. 111 marek za tonnę.

Okowita loco 42 mr. ofiar.

Rosyjskie banknoty: Berlin 202,20, Gdańsk 203,20.

Otręby pszenne loco ruskie z rewersem grube 3,90, cienkie 3,52½ mr. za tonnę.

Rzepak zimowy loco ponownie taniiej, krajowy 190, 191, 193, wilgotny 170, 175, 180, 185 mr. za tonnę.

Rzepik zimowy loco krajowy obsadzony 188 mr. za tonnę.